

## **Munca în Germania și în Republica Moldova**

- Acordul germano-moldovenesc în domeniul securității sociale
- Serviciile din Germania și din Republica Moldova
- Persoana dvs. de contact

## **Munca fără granițe**

Lucrați deja de ceva timp în Republica Moldova sau doriți să emigrați acolo? Sunteți moldovean și lucrați acum în Germania?

Poate aveți întrebări referitoare la modul în care munca în diferite țări se va reflecta în pensia ulterioară. Republica Moldova și Germania au sisteme diferite de securitate socială.

Este adevărat, dar vă putem liniști. Germania și Republica Moldova au încheiat pe 12 ianuarie 2017 un acord (intrat în vigoare la data de 1 martie 2019), pentru a putea elimina dezavantajele pentru dvs.

În această broșură aflați informații despre acordul Germania-Moldova în domeniul securității sociale, ce efecte are asupra pensiei germane și ce drepturi aveți în Republica Moldova.

Dacă mai aveți întrebări, ni le puteți adresa oricând.

Broșura a fost realizată cu mare grijă. Cu toate acestea nu ne putem asuma responsabilitatea pentru corectitudinea informațiile referitoare la dreptul străin. Pentru informații legislative obligatorii adresați-vă autorităților locale competente.

## Cuprins

Acordul cu Republica Moldova

Cum sunt asigurat?

A fi membru voluntar în Germania

Restituirea contribuțiilor germane

Durata minimă de asigurare

Reabilitare - un serviciu al asigurării germane de pensie

Pensia germană corectă pentru Dumneavoastră

Cum se calculează pensia

Pensia germană în străinătate

Sistemul de pensii din Moldova - vedere de ansamblu

Contribuții la pensie și începerea pensiei

Verificați pretențiile dumneavoastră!

Asigurările obligatorii de sănătate și de îngrijire ca pensionar

Persoana dvs. de contact

La distanță de un pas: Asigurarea dumneavoastră de pensie

## Acordul cu Republica Moldova

**Acordul germano-moldovenesc cu privire la securitatea socială a fost încheiat la 12 ianuarie 2017 și a intrat în vigoare la 1 martie 2019. Acesta asigură că nu aveți dezavantaje la pensie dacă ați lucrat în Germania și în Republica Moldova.**

În conținutul acordului se menționează printre altele reglementările referitoare la sistemele de asigurare de pensie din ambele țări. Acesta înregistrează

- dispozițiile germane legale ale asigurării legale de pensie, asigurarea de pensie suplimentară a lucrătorilor din domeniul metalului și protecția socială a fermierilor și
- dispoziții legale moldovenești cu privire la pensia legată de vârstă, pensia referitoare la gradul de incapacitate și la pensia de urmaș.

*Sistemele asigurării de sănătate, de îngrijire și de șomaj nu sunt incluse în acest acord.*

### **Vă rugăm să rețineți:**

**Mai multe informații referitoare cu privire la dreptul german le găsiți de la pagina 10, despre dreptul moldovenesc de la pagina 41.**

Acordul reglementează în care din ambele părți contractuale trebuie să se plătească contribuții dacă ați lucrat în Germania sau în Republica Moldova.

### **Sfatul nostru:**

Citiți și capitolul "Cu, sunt asigurat?" de la pagina 8.

Acordul facilitează mai ales dobândirea dreptului la pensie, deoarece în verificarea perioadei minime de asigurare (așa numitul stagiul de contribuție) pentru obținerea unui drept la pensie se pot calcula datorită a acordului perioadele de contribuție germane și moldovenești. În acest fel, se poate obține numărul necesar de ani necesari atât pentru Republica Moldova cât și pentru ambele țări pentru a primi pensie.

*Mai multe informații referitoare la stagiile de contribuție le aflați începând cu pagina 17.*

### **Exemplu:**

Clara E. a lucrat în Germania timp de trei ani. După căsătoria ei cu Vladimir S. s-a mutat în Republica Moldova și a lucrat acolo timp de patru ani ca și croitoreasă. Pentru dreptul la o pensie germană standard se calculează anii din Republica Moldova astfel încât Clara E. a îndeplinit stagiul de contribuție de cinci ani din Germania.

În plus pot fi luate în considerare duratele de asigurare care au fost realizate în alte țări:

- pentru pensia din Germania se iau în considerare toate perioadele de asigurare care au fost realizate într-un stat, care se aplică dreptului European sau care au avut legătură cu același tip de acord (duratele de asigurare din statele membre),
- pentru pensia din Moldova se vor lua calcula în verificarea drepturilor toate perioadele de asigurare care au fost realizate într-un stat care au încheiat un acord de același timp cu Germania și cu Republica Moldova; acest lucru se referă la duratele de asigurare din Belgia, Bulgaria, Estonia, Lituania, Luxemburg, Austria, Polonia, Portugalia, România, Republica Cehă și Ungaria.

*Când se face trimitere la statele membre din broșură, această noțiune se referă la toate statele care aplică dreptul european.*

Prin intermediul dreptului European se face trimitere la nivel european la regulamentele din domeniul securității sociale. Acestea sunt începând cu 1 mai 2010 în principal Regulamentul (CE) nr. 883/2004 și Regulamentul (CE) nr. 987/2009. Dreptul european este valabil pentru statele membre ale Uniunii Europene și în plus pentru Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția.

**Vă rugăm să rețineți:**

**Contribuțiile care se suprapun pot fi luate în considerare doar o singură dată.**

**Două drepturi la pensie**

Calcularea perioadelor de lucru din Moldova și din Germania nu duce la o pensie totală. Mai degrabă, ambele state verifică dacă se îndeplinesc condițiile pentru o pensie germană sau moldovenească.

Dacă condițiile de eligibilitate se îndeplinesc în ambele țări, atunci primiți atât o pensie din Germania cât și o pensie din Republica Moldova.

*Modul de calcul al pensiei germane îl puteți afla de la pagina 35.*

**Pentru cine este valabil acordul**

În cadrul acordului între Germania și Republica Moldova este vorba de așa numitul acord deschis. Se includ toate persoanele care la un anumit moment au contribuit la asigurarea de pensie în Germania, în Republica Moldova sau în ambele state precum și urmașii acestor persoane.

Cetățenia, statutul special (refugiat sau apatrid) sau locația reședinței obișnuite nu joacă niciun rol în acest caz.

**Sfatul nostru:**

Dacă doriți să aflați mai multe despre acord, adresați-vă instituției de asigurare de pensie responsabile. Datele de contact le găsiți de la pagina 53.

## Cum sunt asigurat?

**Indiferent de cetățenia dumneavoastră obligația de asigurat pentru ocupația sau activitatea dvs. în cadrul asigurării de pensie este determinată în principiu în funcție de legislația statului în care exercitați ocupația sau activitatea.**

Acordul prevede excepții de la aceste reglementări generale:

### **Detașarea**

Lucrați pentru un angajator german în mod temporar în Republica Moldova, sunteți detașat pe perioadă determinată, rămâneți până la finalul celei de-a 24-a luni calendaristice asigurat în Germania. Această reglementare se aplică dacă sunteți detașat ca angajat de către un angajator moldovenesc în Germania.

### **Exemplu:**

Kay R. lucrează la o firmă cu sediul în Berlin. El este transferat de această firmă la o filială din Tiraspol pentru un an. Deoarece Kay R. este detașat pe perioadă determinată de către angajator în Republica Moldova, acesta rămâne asigurat la asigurarea germană de pensie și în timpul activității sale în Tiraspol.

Dacă va lucra acolo pe o perioadă mai lungă de timp, contractul de asigurare începe din a 25-a lună calendaristică conform dispozițiilor legale ale statului partener. Excepțiile sunt valabile și în acest caz.

### **Acord de excepție**

Prin intermediul acordului de excepție puteți exclude posibilitatea de a fi asigurat în temeiul dreptului străin - indiferent dacă activitatea dvs. din străinătate este considerată o detașare sau dacă depășește durata maximă a detașării.

Dumneavoastră și angajatorul dumneavoastră trebuie să faceți o solicitare autorității competente a statului contractant, ale cărui dispoziții sunt valabile mai departe pentru dvs. În Germania, persoana dumneavoastră de contact este GKV-Spitzenverband, Biroul german de legătură asigurare medicală - străinătate (DVKA).

*Adresa o găsiți la pagina 55.*

Pentru activitățile independente este valabil un acord de excepție.

### **Sfatul nostru:**

Pe pagina de internet [www.dvka.de](http://www.dvka.de) puteți afla mai multe din rubrica "Angajator & Angajați" fișa informativă "Munca în Republica Moldova" referitoare la tema detașare și acord de excepții.

## A fi membru voluntar în Germania

**Prin intermediul contribuțiilor voluntare vă puteți crește pensia germană, mai întâi puteți câștiga dreptul la pensie apoi puteți completa golurile.**

Dacă locuiți în Germania și nu trebuie să plătiți contribuțiile obligatorii, vă puteți asigura voluntar indiferent de cetățenia dumneavoastră la casa germană de asigurări de pensie. Trebuie să aveți minim 16 ani.

Dacă aveți cetățenie germană, puteți plăti în cazul reședinței obișnuite în străinătate contribuții voluntare la casa germană de asigurări de pensie.

### **Sfatul nostru:**

Mai multe informații le puteți obține din broșura noastră gratuită "Asigurarea voluntară de pensie: Avantajele dvs."

*Broșura este disponibilă doar în limba germană.*

Indiferent de cetățenia și locul reședinței orice persoană care a plătit cel puțin o contribuție voluntară înainte de 19 octombrie 1972, se poate asigura voluntar în Germania.

Dacă sunteți cetățean moldovean și locuiți în Uniunea European, vă puteți asigura voluntar, dacă ați plătit deja o contribuție la asigurarea germană de pensie. Dacă trăiți în Republica Moldova sau în afara Uniunii Europene, puteți plăti contribuții voluntare dacă ați plătit deja pentru 60 de luni contribuții la asigurarea germană de pensie. Acest lucru este valabil dacă locuiți într-un alt stat din străinătate (de exemplu Rusia).

Emigranții și apatrizii pot fi asigurați la reședința regulată în Republica Moldova în aceleași condiții ca și aparținătorii moldoveni.

### **Contribuții voluntare: Avantajele dumneavoastră**

Prin intermediul contribuțiilor voluntare puteți îndeplini durata minimă de asigurare (stagiul de contribuție) pentru o pensie germană. Cu toate acestea puteți să vă mențineți asigurarea pentru pensia pentru pierderea parțială sau totală a capacității.

### **Sfatul nostru:**

Pentru aceste pensii poate fi important, să se acopere perioada de la 1 ianuarie 1984 până în prezent cu așa numitele perioade de egalitate de tratament. Dacă doriți să renunțați la asigurarea de pensie legală germană, dar doriți să aveți în continuare dreptul la această pensie, trebuie să solicitați consultanță în prealabil de la compania dvs. de asigurări de pensii cu privire la posibilitățile dumneavoastră.

Dimensiunea și numărul de contribuții îl determinați dumneavoastră. Există totuși dimensiuni minime și maxime. Nu sunteți legați de suma contribuției selectate. Pe viitor puteți modifica oricând suma și plata poate fi anulată în totalitate.

*Sumele actuale le găsiți pe internet pe [www.deutsche-rentenversicherung.de](http://www.deutsche-rentenversicherung.de).*

Puteți plăti contribuțiile voluntare pentru anul în curs până la 31 martie a anului viitor.

### **Plata contribuțiilor**

Înainte de a putea plăti contribuțiile voluntare, cererea trebuie apoi aprobată. Apoi se recomandă, ca sumele să fie plătite prin transfer bancar prin retragerea din cont sau prin plata la o instituție bancară din Germania. Este posibil și un transfer bancar din și în străinătate.

**Vă rugăm să rețineți:**

**Asiguratorul nu preia costurile bancare, de transfer sau alte costuri legate comisioane bancare. În cazul plăților din străinătate vă recomandăm transferul sumei în Euro pentru a exclude diferențele de curs valutar.**

**Persoana dvs. de contact**

Dacă doriți să aplicați pentru o asigurare voluntară, adresați-vă instituției de asigurare care vă administrează contul de asigurat sau care l-a administrat.

Dacă locuiți în Germania și nu ați plătit încă contribuții la asigurarea legală de pensii, puteți face o cerere la orice instituție de asigurare.

Nu sunteți sigur, de ce instituție de asigurare aparțineți? Întrebați-ne. Puteți folosi în Germania telefonul nostru gratuit de service sau adresa noastră de email.

*Vă rugăm să citiți și capitolul "la distanță de un pas: Asigurarea dumneavoastră de pensie".*



## Restituirea contribuțiilor germane

**Ați lucrat ca cetățean german pentru o anumită perioadă în Germania și vă întoarceți acum înapoi în Republica Moldova, puteți acum solicita restituirea contribuțiilor din Germania în anumite condiții. Puteți afla dacă aveți această posibilitate din acest capitol. Trebuie să gândiți acest pas foarte bine.**

Prin restituirea contribuției se anulează contractul de asigurare. Cu toate acestea, acest lucru ar trebui să se întâmple conform principiului de bază, dacă v-ați îndepărtat de sfera de influență a asigurării germane de pensie sau dacă nu puteți obține drepturi din partea contribuțiilor dumneavoastră.

### **Sfatul nostru:**

Informațiile detaliate le găsiți în broșura noastră gratuită "restituirea contribuției".

Puteți solicita o restituire, dacă

- nu mai aveți obligația de plată asigurării,
- nu vă puteți asigura voluntar în Germania și
- dacă de la anularea obligației de asigurare germane au trecut minim 24 de luni.

Termenul de așteptare de minim 24 de luni calendaristice trebuie respectat. Nu poate se poate impune din nou obligația de asigurare.

Obligația de asigurare într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-o țară cu care Germania are un acord de securitate socială, poate fi echivalentă în acest context asigurării obligatorii din Germania. Posibilitatea de restituire a contribuției nu există.

*Vă rugăm să solicitați consiliere.*

### **Sfatul nostru:**

Pentru a putea să vă asigurați voluntar în Germania, citiți capitolul "A fi membru voluntar în Germania". În acest caz nu contează dacă vrei să vă asigurați în mod voluntar.

Dacă ați atins vârsta de pensionare și ați plătit contribuții pentru mai puțin de cinci ani, puteți să solicitați o rambursare. În spatele acestei reglementări, vă puteți gândi la faptul că dacă aveți mai puțin de cinci ani de contribuții nu aveți dreptul la pensie. Contribuțiile vor fi restituite fără un termen de așteptare de 24 de luni.

*Limita de vârstă de pensionare este crescută treptat de la 65 la 67 de ani.*

### **Sfatul nostru:**

Duratele de asigurare din Republica Moldova se calculează tot pe o bază de cinci ani. Și perioadele pentru care nu ați plătit contribuțiile (de exemplu creșterea copiilor) vor fi luate în considerare. În plus, se pot calcula și perioadele din statele în care se aplică dreptul european. În acest fel poate puteți avea dreptul la o pensie germană.

*Se pot lua în calcul și perioadele din alte țări care au un acord.*

Urmașii pot solicita o rambursare a contribuțiilor persoanei decedate dacă aceasta nu ar fi plătit contribuții pentru cinci ani. Și în acest caz se iau în considerare perioadele de asigurare din Republica Moldova - precum și perioadele de asigurare din statele care aplică dreptul european.

Contribuțiile germane nu pot fi restituite, dacă se primește deja o pensie din străinătate și această pensie poate fi plătită deoarece s-au luat în calcul contribuțiile germane și cele din străinătate.

**Vă rugăm să rețineți:**

**Contribuțiile nu pot fi rambursate dacă ați beneficiat deja de servicii sau beneficii financiare. Acest lucru poate fi de exemplu un serviciu de tratament medical.**

**Contribuțiile care au fost plătite după serviciu, pot fi rambursate.**

Dacă doriți rambursarea contribuțiilor, contractul dvs. de asigurare cu instituția germană de asigurări de pensii este complet anulat. Pentru perioadele de până în acest moment nu mai puteți beneficia de niciun drept.

**Sfatul nostru:**

Vă rugăm să solicitați consiliere, înainte de a depune cererea pentru restituirea contribuției. O pensie ulterioară poate fi pentru dvs. o alternativă mai bună.

Contribuțiile se rambursează doar la cerere. Puteți depune cererea fără formular la orice instituție de asigurare sau la o ambasadă a Germaniei sau la un consulat local din Germania. Deoarece puteți depune cererea și în limba dvs. maternă, nu vă mai trebuie un intermediar sau un împuternicit sau un traducător.

*Adresele instituției de asigurare le găsiți în capitolul "La distanță de un pas: Asigurarea dumneavoastră de pensie".*

**Vă rugăm să rețineți:**

**Contribuțiile nu vor fi restituite în mod regulat în totalitate! Angajatul primește de exemplu doar un procent din contribuțiile obligatorii. Contribuțiile voluntare sunt rambursate doar pe jumătate. Contribuțiile, la care nu ați participat, nu pot fi rambursate. În plus se iau în considerare contribuțiile din creșterea copiilor. Contribuțiile nu se supun dobânzii.**

**Cetățenii germani**

Cetățenii germani care sunt îndreptățiți în timpul șederii în Republica Moldova la o asigurare voluntară în instituția de asigurare germană, pot solicita restituirea contribuțiilor germane după ce au atins limita de vârstă legală și au plătit mai puțin de 60 de contribuții.

## Durata minimă de asigurare

**Pentru a obține un serviciu din asigurarea de pensie, trebuie să îndepliniți diferite condiții. Aceasta include în funcție de tipul de beneficii o perioadă minimă de asigurare.**

Durata minimă de asigurare se numește durata de așteptare. Pentru un serviciu de tratament reprezintă 5 sau 15 ani, pentru pensii în funcție de tipul de pensie 5, 35 sau 45 de ani. Stagiul de contribuție de cinci ani se numește stagiul de contribuție general.

În cazul stagiului de contribuție general și în cazul stagiului de contribuție de 15 ani se calculează:

perioadele de contribuție (contribuții obligatorii și contribuții voluntare),

- perioadele de înlocuire (de exemplu perioadele de persecuție politică din fosta DDR),
- lunile de așteptare din concordatul în vederea întreținerii sau împărțirea pensiei precum și
- lunile de așteptare din activitățile profesionale minore (așa numitele minijobs), dacă nu s-au plătit contribuții obligatorii.

Pentru stagiul de contribuție de 35 de ani se plătesc în plus perioadele de creditare și perioadele de creștere a copilului. Perioadele de creditare sunt perioadele în care de exemplu ați fost bolnav, în concediu de maternitate sau în șomaj. Perioadele de formare profesională și perioadele de studiu pot reprezenta perioade de creditare. Perioadele de creștere a copiilor sunt perioadele de creștere a copilului sau perioadele de îngrijire începând cu martie 1995.

În cazul stagiului de contribuție se vor lua în considerare 45 de ani:

- duratele obligatorii de contribuții pentru o angajare asigurată sau pentru o activitate independentă,
- perioadele de creștere a copilului,
- perioadele de contribuții obligatorii și perioadele de creditare în urma ajutorului de șomaj sau de boală sau a indemnizațiilor tranzitorii; în ultimii doi ani de la începerea pensiei se iau în considerare perioadele de prestații de șomaj doar dacă șomajul este condiționat de insolvență sau de o predare completă a afacerii angajatorului,
- contribuții voluntare dacă există cel puțin 18 contribuții obligatorii pentru o ocupație asigurată sau pentru o activitate independentă (în Germania, în Republica Moldova sau într-un alt stat membru) și ultimii doi ani dinainte de pensie nu pot fi creditați ca perioade de creditare în urma șomajului (sau perioade de șomaj în Republica Moldova sau dintr-un stat membru),
- lunile de așteptare din activitățile profesionale minore (așa numitele minijobs), dacă nu s-au plătit contribuții obligatorii, precum și
- perioadele de înlocuire (de exemplu perioadele de persecuție politică din fosta DDR),

În cadrul acestor stagii de contribuție, nu se vor lua în considerare lunile cuantumului de contribuții dintr-un concordat în vederea întreținerii sau dintr-o divizare a pensiei, precum și perioadele de indemnizație de șomaj II sau de ajutor de șomaj.

Acest acord include în cazul stagiilor de contribuție și perioadele petrecute în Republica Moldova sau într-un stat membru. De la acestea fac excepție stagiul de contribuție de 45 de ani pentru perioadele în care nu ați lucrat (așa numitele perioade de locuire) precum și perioadele de șomaj II sau de ajutor de șomaj din Republica Moldova sau dintr-un alt stat membru sau servicii similare.

**Sfatul nostru:**

Dacă doriți să aflați ce perioade de asigurare au fost salvate la instituția dumneavoastră de asigurare și care lipsesc, aruncați-vă o privire în informațiile legate de pensie. Le obțineți anual dacă locuiți în Germania și dacă aveți minim 27 de ani. Puteți solicita și un desfășurator al asigurării dvs. de la instituția de asigurare de exemplu pe internet de pe pagina [www.eservice-drv.de](http://www.eservice-drv.de).

## Reabilitarea - un serviciu al asigurării germane de pensie

**Pe lângă serviciile asigurării germane de pensie se numără și serviciile de reabilitare medicală și participarea la viața profesională precum și serviciile de prevenire, îngrijire și reabilitare a copiilor.**

Un serviciu de reabilitare ar trebui să vă ajute să evitați sau să depășiți boli și handicapuri pentru a redeveni apt pentru viața de zi cu zi și pentru muncă. Conform principiului "Reabilitare înainte de pensie", vi se oferă mai întâi o reabilitare, înainte de a vi se calcula pensia în urma capacității de muncă reduse.

*Informații referitoare la capacitatea de muncă redusă le puteți afla din capitolul următor.*

În cazul serviciilor de participare la viața profesională este vorba de exemplu de modificări la locul de muncă pentru persoanele cu handicap sau oferte de formare profesională continuă.

Pentru a putea obține serviciile de reabilitare medicală sau de participare la viața profesională, trebuie să îndepliniți condițiile printre care o perioadă minimă de asigurare (stagiul de contribuție). Aceasta poate fi îndeplinită datorită acordului atât din perioadele de asigurare din Germania cât și de cele din Moldova. În plus se pot lua în considerare și perioadele de asigurare din statele care aplică dreptul european.

*Mai multe despre duratele minime de asigurare respectiv despre stagiul de contribuție aflați de la pagina 17.*

### **Vă rugăm să rețineți:**

**Dacă nu locuiți în Germania și doriți să aplicați pentru o reabilitare, trebuie să faceți cerere la instituția de asigurare germană la care sunteți asigurat. Aceasta condiție este îndeplinită dacă dreptul german se aplică în cazul dvs. datorită unei detașări sau a unui acord de excepție și în Republica Moldova.**

*Informațiile referitoare la detașare și la acordul de excepții le găsiți la pagina 8.*

Mai multe informații le puteți obține din broșurile noastre "Reabilitarea medicală: Cum vă ajută", "Reabilitarea profesională: O șansă nouă" și "Reabilitarea pentru copii și tineri".

## **Pensia germană corectă pentru Dumneavoastră**

**Casa de asigurări de pensii germană plătește pensie de invaliditate, pensia pentru limită de vârstă și pensie de urmaș. Pentru a putea primi una din aceste tipuri de pensii, trebuie să îndepliniți condiții diferite.**

### **Pensia pentru invaliditate**

Puteți primi această pensie dacă,

- capacitatea de muncă a fost diminuată în urma unei boli sau a unui handicap,
- dacă se îndeplinesc stagiile generale de contribuție de cinci ani sau dacă se îndeplinesc dinainte și
- dacă în ultimii cinci ani de la intrarea în pensia de invaliditate s-au plătit trei ani de contribuții obligatorii pentru o ocupație asigurată sau pentru o activitate independentă.

Instituția dvs. de asigurare competentă verifică pe baza documentației medicale dacă capacitatea dvs. de muncă este diminuată parțial sau în totalitate.

Pensia de invaliditate este acordată dacă pe piața generală a forței de muncă puteți lucra mai puțin de trei ore pe zi. Dacă aveți posibilitatea de a munci zilnic mai mult de trei ore dar mai puțin de șase ore, primiți o pensie de invaliditate parțială. Acesta este la jumătatea cuantumului pensiei de invaliditate totală.

Pentru a putea primi o pensie de invaliditate, trebuie să îndepliniți condiții speciale legate de dreptul asigurărilor în plus față de stagiile de contribuție generale: În ultimii cinci ani de la intrarea în pensia de invaliditate trebuie să se poată dovedi plata a cel puțin trei ani de contribuții obligatorii pentru o ocupație sau pentru o activitate asigurată. Contribuțiile obligatorii solicitate pot fi luate în considerare și cu contribuțiile obligatorii corespunzătoare din Republica Moldova sau dintr-un alt stat membru.

*Informații referitoare la timpul de așteptare general le găsiți la pagina 17.*

Dacă într-un interval de cinci ani nu există suficiente contribuții deoarece ați fost însărcinată sau în incapacitate de muncă, perioada din trecut poate fi prelungită. În acest fel se pot lua în considerare în anumite condiții și alte contribuții obligatorii prin care puteți obține cei trei ani necesari de contribuții obligatorii.

Printre stările de fapt, care pot prelungi perioadele, se numără și perioadele de creștere a copilului din Republica Moldova și perioadele moldovenești în care

- ați primit o pensie de invaliditate sau de limită de vârstă
- ați primit servicii pentru boală, graviditate sau maternitate sau
- ați primit servicii legate de șomaj sau accidente de muncă (cu excepția pensiei).

Dacă ați îndeplinit timpul de așteptare general din anticipat, de exemplu, din cauza unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, nu mai trebuie să îndepliniți condițiile speciale legale pentru asigurări.

### **Vă rugăm să rețineți:**

**Dacă ați îndeplinit deja înainte de 1 ianuarie 1984 timpul de așteptare general de cinci ani, puteți avea dreptul la pensie fără a trebui să îndepliniți condițiile speciale legale de asigurări. În acest scop, fiecare lună începând cu 1 ianuarie 1984 până la intrarea diminuării capacității de muncă trebuie acoperită de așa numitele intervale de păstrare a drepturilor.**

*Despre intervalele de păstrare a drepturilor, aflați de la instituția dvs. de asigurare. Datele de contact le găsiți de la pagina 53.*

Pensia de invaliditate o primiți de regulă pe o perioadă determinată și pe cel mult trei ani. Poate fi prelungită dacă există în continuare probleme de sănătate.

Pensia de invaliditate este plătită până la atingerea vârstei de pensionare.

*Despre pensia la împlinirea vârstei normale de pensionare citiți mai multe în secțiunea următoare.*

**Sfatul nostru:**

Puteți afla mai multe referitoare la pensia de invaliditate din broșura noastră gratuită: "Pensia de invaliditate: O plasă pentru toate cazurile".

**Pensia la împlinirea vârstei normale de pensionare**

Dacă ați împlinit vârsta normală de pensionare și îndepliniți timpul general de așteptare de cinci ani, puteți solicita o pensie la împlinirea vârstei normale de pensionare.

Limita de vârstă este pentru cei născuți înainte de 1947 de 65 de ani. Pentru cei născuți între 1947 și 1963 crește treptat. Dacă v-ați născut în 1964 sau mai târziu, limita de vârstă este de 67 de ani. Pensia la împlinirea vârstei normale de pensionare nu poate fi luată anticipat.

**Creșterea limitei vârstei de pensionare la 67 de ani**

Anul nașterii	Ridicarea în funcție de vârstă	
	An	Lună
1952	65	6
1953	65	7
1954	65	8
1955	65	9
1956	65	10
1957	65	11
1958	66	0
1959	66	2
1960	66	4
1961	66	6
1962	66	8
1963	66	10
din 1964:	67	0

Ca beneficiar al unei pensii la împlinirea vârstei normale de pensionare puteți să vă suplimentați venitul.

**Pensia de vârstă pentru asigurații cu stagii lungi de contribuție**

Puteți primi această pensie de vârstă după un stagiu de contribuții de 45 de ani. Limita de vârstă depinde de anul nașterii.

Dacă v-ați născut înainte de 1953, puteți solicita pensia de vârstă la 63 de ani. Pentru toate persoanele născute după, limita de vârstă crește gradual; pentru cei după anul 1964 limita este la 65 de ani.

Pensia de vârstă pentru asigurații cu stagii lungi de contribuție este plătită întotdeauna fără reduceri deoarece nu poate fi luată anticipat.

<b>Creșterea limitei de vârstă</b>		
Anul nașterii	Ridicarea în funcție de vârstă	
	An	Lună
1954	63	4
1955	63	6
1956	63	8
1957	63	10
1958	64	0
1959	64	2
1960	64	4
1961	64	6
1962	64	8
1963	64	10
din 1964:	65	0

### **Pensia de vârstă pentru asigurații cu stagii lungi de contribuție**

Pentru acest tip de pensie este necesar un stagiul de cotizare de 35 de ani. În plus trebuie să atingeți și o anumită limită de vârstă; aceasta depinde de anul nașterii.

Dacă ați fost născut înainte de 1949, limita de vârstă este de 65 de ani. Puteți solicita pensia și anticipat începând cu vârsta de 63 de ani, dar cu o reducere de 0,3 procente pe lună pentru solicitarea anticipată, deci maxim 7,2 procente.

Pentru toți născuții din 1949, limita de vârstă crește gradual la 65 de ani. Dacă ați fost născut în 1964 sau mai târziu, limita este de 67 de ani.

Puteți solicita pensia de vârstă și anticipat - cel mai devreme la 63 de ani - dar cu o reducere a cuantumului pensiei de până la 14,4 procente.

<b>Creșterea limitei de vârstă</b>			
Anul nașterii	Ridicarea în funcție de vârstă		Reducere în procente de exemplu la începerea pensiei la 63 de ani
	An	Luna	
1954	65	8	9,6
1955	65	9	9,9
1956	65	10	10,2
1957	65	11	10,5
1958	66	0	10,8
1959	66	2	11,4
1960	66	4	12,0
1961	66	6	12,6
1962	66	8	13,2
1963	66	10	13,8
din 1964:	67	0	14,4

### **Pensia de vârstă pentru persoane cu handicap grav**

Puteți primi această pensie dacă,

- la începerea pensiei ca persoană cu handicap grav conform dreptului german,
- care a îndeplinit un stagiul de contribuție de 35 de ani și
- care a atins limita de vârstă - indiferent de anul nașterii - .



Pentru a fi recunoscut ca persoană cu handicap grav în sensul dreptului german, trebuie să existe un handicap în proporție de minim 50 de procente. Invaliditatea conform dreptului moldovenesc nu este aceeași cu handicapul grav german. Dacă locuiți în Republica Moldova, puteți să solicitați evaluarea gradului de handicap conform dreptului german la Oficiul pentru Emigrare și Integrare de la Biroul Administrativ local din Ravensburg.

Mai multe informații pe Internet la [www.landkreis-ravensburg.de](http://www.landkreis-ravensburg.de).

Atât limita de vârstă pentru o indemnizație fără reducere a pensiei cât și limita de vârstă pentru începerea cât mai rapidă a pensiei (cu reduceri) este ridicată pentru persoanele care au fost născute după 31 decembrie 1951.

Pentru toate persoanele născute după 1964 limita de vârstă pentru începerea pensiei fără reduceri este de 65 de ani; cu reduceri pensia poate fi luată de la vârsta de 62 de ani.

Creșterea limitei de vârstă Anul nașterii	Ridicarea în funcție de vârstă		Cea mai timpurie dată de începere a pensiei cu reducerea cuantumului de 10,8 procente	
	An	Lună	Ani și luni	
1954	63	8	60	8
1955	63	9	60	9
1956	63	10	60	10
1957	63	11	60	11
1958	64	0	61	0
1959	64	2	61	2
1960	64	4	61	4
1961	64	6	61	6
1962	64	8	61	8
1963	64	10	61	10
din 1964:	65	0	62	0

### Începerea pensiei anticipată și amânată

Pensia de vârstă pentru asigurații cu stagii lungi de cotizare și pentru persoanele cu handicap grav poate fi solicitată lunar anticipat. Astfel pensia se reduce lunar de la începerea anticipată cu 0,3 procente. Dacă doriți de exemplu să luați pensia cu un an înainte de începerea pensiei, pensia este cu 3,6 procente mai mică (12 x 0,3 procente).

Această reducere apare pe întreaga perioadă și după împlinirea limitei vârstei de pensionare.

#### **Vă rugăm să rețineți:**

**Dacă ulterior se plătește o pensie de urmaș, reducerile se păstrează și în cazul acestei pensii.**

Reducerea poate fi echilibrată după împlinirea a 50 de ani prin plata contribuțiilor suplimentare.

#### **Sfatul nostru:**

Vă rugăm să solicitați consiliere în asigurarea de pensii din timp. De la consilier aflați nu doar cât și dacă este cazul cu ce reduceri intrați la pensie și cum plata contribuției poate influența cuantumul pensiei.

Dacă îndepliniți condițiile pentru pensia de limită de vârstă, dar nu beneficiați de acest lucru, atunci pensia crește pe lună cu 0,5 procente. Dacă luați pensia la un an după ce ați atins limita vârstei de pensionare, pensia crește cu 6 procente (12 x 0,5 procente). Același lucru este valabil și pentru pensia de urmaș.

#### **Sfatul nostru:**

Puteți obține informații complete referitoare la toate tipurile de pensii din broșura noastră "Pensia de vârstă corectă pentru Dvs".

#### **Pensia de văduvă și de văduv**

După moartea unui partener se poate plăti o pensie de văduv sau văduvă dacă

- partenerul decedat a avut o pensie până la moarte sau
- partenerul decedat a îndeplinit până la moarte stagiul de contribuții de cinci ani sau acesta a fost îndeplinit anticipat (de exemplu printr-un accident de muncă) și
- partenerul supraviețuitor nu s-a recăsătorit.

#### **Vă rugăm să rețineți:**

**Partenerii de același sex care trăiesc într-o comuniune consensuală, au aceleași drepturi la toate punctele ca cei dintr-o căsătorie. Acest lucru se aplică începând cu 1 octombrie 2017 după ce în Germania deoarece datorită recunoașterii căsătoriei între persoane de același sex, nu se mai pot înregistra parteneriatele.**

Dacă căsătoria sau parteneriatul a fost încheiat după 31 decembrie 2001, acesta trebuie să fie avut o durată de minim un an pentru a exista dreptul la pensia de urmaș. În caz contrar, plata pensiei este luată în considerare dacă se poate dovedi că căsătoria sau parteneriatul de viață nu a încetat din motive legate de îngrijire.

Puteți primi o pensie de văduv/văduvă mică sau mare.

Condițiile pentru o pensie de văduv mare sunt îndeplinite dacă partenerul

- are o capacitate de muncă redusă sau
- crește propriul copil sau copilul persoanei decedate care încă nu are 18 ani sau
- întreține în gospodărie propriul copil sau copilul persoanei decedate care are un handicap fizic, mental sau psihic și nu se poate îngriji singur sau
- a atins o anumită vârstă de pensionare; această limită de vârstă crește treptat din 2012 de la 45 de ani la 47 de ani. :

#### **Creșterea limitei de vârstă**

Anul decesului	Creșterea în funcție de vârstă	
	An	Lună
2018	45	7
2019	45	8
2020	45	9
2021	45	10
2022	45	11
2023	46	0
2024	46	2
2025	46	4
2026	46	6
2027	46	8
2028	46	10
2029	47	0

Pensia pentru văduv/văduvă se plătește pe perioadă nedeterminată. Este de regulă 55 de procente din pensie asiguratului. Dacă v-ați căsătorit înainte de 1 ianuarie 2002 și unul din parteneri este născut înainte de 2 ianuarie 1962, cuantumul pensiei de văduv este de 60 de procente din pensia asiguratului.

Dacă nu se îndeplinește nicio condiție pentru o pensie de văduv mare, se plătește o pensie mică de văduv. Aceasta este acordată timp de cel mult 24 de luni calendaristice după moartea asiguratului și este 25 de procente din pensie asiguratului. Dacă v-ați căsătorit înainte de 1 ianuarie 2002 și unul din parteneri este născut înainte de 2 ianuarie 1962, pensia de văduv este plătită pe perioadă nedeterminată.

Dacă se face un splitting al pensiei, nu există dreptul la pensia de văduv. Mai multe informații le puteți afla din broșura noastră "Splitting-ul pensiei - a împărți între parteneri".

Dacă văduvul sau văduva se recăsătoresc, se pierde dreptul la pensia de urmaș. La cerere se poate plăti o compensație.

### **Pensia de orfan**

Pensia de orfan este primită de copii după moartea unui părinte dacă acesta

- a contribuit la pensie până la moarte sau
- până în momentul morții a îndeplinit stagiul de contribuții de cinci ani sau acesta a fost îndeplinit anticipat (de exemplu printr-un accident de muncă).

Pensia de orfan poate fi acordată copiilor naturali sau adoptați ai decedatului, dar și copiilor vitregi și aflați în îngrijirea gospodăriei precum nepoți și frați care au fost preluați în gospodărie și întreținuți de acesta.

Pensiile de orfani se plătesc până la vârsta de 18 ani. Mai mult, orfanii pot primi pensia cel mult până la împlinirea vârstei de 27 de ani dacă sunt încă în timpul studiilor sau al formării profesionale sau în timpul unui serviciu de voluntariat - de exemplu un an voluntar în domeniul social sau economic.

### **Alte tipuri de pensii în urma decesului**

Dacă ați divorțat după data de 30 iunie 1977 și fostul partener a murit, puteți solicita o pensie de creștere copil. Aceasta este calculată din perioadele proprii de asigurare, dacă s-a îndeplinit cuantumul general al contribuțiilor până la decesul partenerului, dacă aveți un copil în creștere. Același lucru este valabil pentru uniunile consensuale.

Puteți solicita o pensie de văduv sau de văduvă după partenerul anterior, dacă după decesul partenerului anterior sau a partenerului de viață v-ați recăsătorit sau ați încheiat o uniune consensuală și relația s-a destrămat (de exemplu după deces sau după divorț).

Dacă ați divorțat înainte de 1 iulie 1977, se poate plăti în anumite condiții o pensie de văduv sau văduvă divorțat.

### **Sfatul nostru:**

Informații detaliate referitoare la pensiile de urmași le obțineți din broșura noastră "Pensia de urmaș: Ajutor în perioade dificile".

### **Pensia și venitul**

În cazul pensiilor de invaliditate și a tuturor pensiilor de vârstă înainte de atingerea limitei normale de vârstă de pensionare, un venit suplimentar poate avea un efect negativ asupra cuantumului pensiei. Chiar și pensiile de urmaș se calculează de regulă ca venit. Vă rugăm informați-vă de la instituția dvs. de asigurare.

*Datele de contact le găsiți de la pagina 53.*

**Sfatul nostru:**

Dacă doriți să aflați mai multe referitoare la efectele venitului asupra pensiilor, vă recomandăm cele trei broșuri noastre gratuite "Pensionar pe caz de boală/Pensionar pe limită de vârstă/Pensia de urmaș: Acestea sunt veniturile dvs. suplimentare!.

**Minerii - servicii speciale pentru minerit**

Pentru angajații din domeniul mineritului sunt valabile reglementări speciale conform dreptului german și o instituție proprie de asigurare de pensie datorită sarcinilor și riscurilor speciale la care au fost supuși.

Instituția de asigurare din domeniul mineritului recunoaște pe lângă pensia din asigurarea legală de pensie și alte beneficii speciale pentru mineri:

- pensie pentru minerii care și-au redus capacitatea de muncă în urma mineritului,
- pensie pentru minerii la împlinirea a 50 de ani,
- pensie de vârstă pentru minerii cu vechime în muncă și
- plăți compensatorii pentru mineri.

*Mai multe informații referitoare la serviciile speciale pentru mineri le aflați din broșura "Minerii și pensia lor: Asigurarea dumneavoastră".*

**Sfatul nostru:**

Pentru mai multe informații vă rugăm să vă adresați instituției de asigurare Knappschaft-Bahn-See. Adresa o găsiți în capitolul "Persoana dvs. de contact".

## Cum se calculează pensia

**Cuantumul pensiei se calculează în funcție de venitul dvs. pentru care ați plătit contribuții în perioade de asigurat în Germania.**

Pensia germană este calculată - și în cadrul acordului - doar conform perioadelor calculabile din dreptul german. Perioadele moldovenești și perioadele pe care le-ați lucrat într-un stat membru, nu au efecte asupra pensiei germane.

*Mai multe informații le aflați de la pagina 5.*

Pensia dumneavoastră este calculată după următoarea formulă:

$$\text{Pensia lunară} = \text{Puncte personale de pensie} \times \text{Factor tip pensie} \times \text{Valoare actuală pensie}$$

### Punctele de pensie

Punctele de pensie se determină în principal din veniturile obținute de dvs. în fiecare an. În acest caz se adaugă contribuțiile voluntare, care vor fi calculate apoi în puncte și punctele de pensie cu o anumită valoare prestabilă (de exemplu pentru perioadele de creștere a copilului).

Venitul dvs. este comparat an de an cu venitul mediu al tuturor asiguraților. Dacă ați obținut exact acest venit mediu primiți pentru el un punct de pensie; în cazul unui venit mai ridicat sau mai scăzut pensia dvs. este calculată cu mai multe sau mai puține puncte de pensie.

Pentru perioadele fără contribuții se vor calcula puncte de pensii. Evaluarea acestor perioade se face în funcție de cuantumul venitului și de numărul perioadelor de asigurat de-a lungul întregii vieți de asigurat.

*Perioadele fără contribuții sunt de exemplu perioadele calculate de boală, sarcină sau șomaj.*

La final se calculează împreună toate punctele de pensie obținute pentru fiecare an și se multiplică cu factorul vârstă. Factorul vârstă ia în considerare deducerile sau bonusurile în cazul calculării pensiei, deoarece este în conformitate cu vârsta la începerea pensiei sau la deces. După multiplicarea cu suma punctelor de pensie se vorbește despre "punctele personale de pensie". Dacă nu se iau în considerare reduceri sau bonusuri, factorul vârstă este 1,0.

### Factorul tipul pensiei

Factorul tipul pensiei depinde de tipul pensiei. Acesta este pentru

- pensia de vârstă, pensiile de invaliditate completă și pensiile de creștere copil 1,0
- pensiile de invaliditate parțială 0,5
- pensiile de semi-orfan 0,1
- pensiile de orfan 0,2
- pensiile mici pentru văduvi pentru primele trei luni calendaristice de la decesul asiguratului 1,0 apoi 0,25
- pensiile mari pentru văduvi pentru primele trei luni calendaristice de la decesul asiguratului 1,0 apoi 0,55 sau 0,6

**Valoarea actuală a pensiei**

Valoarea actuală a pensiei corespunde valorii pensiei lunare pe care o poate obține un asigurat în medie dacă a obținut pentru un an exact un punct de pensie. Cuantumul pensiei se ajustează cu valoarea actuală a pensiei de regulă o dată pe an (la 1 iulie) raportat la dezvoltarea economică.

**Sfatul nostru:**

Mai multe informații referitoare la calcularea pensiei le aflați din broșura noastră "Pensia: Modalitate de calcul - landuri federale vechi" și "Pensia Modalitate de calcul - landuri federale noi".

## Pensia germană în străinătate

**Pensiile din asigurarea de pensie germană se plătesc în toată lumea, cu toate acestea o ședere de durată în străinătate influențează în anumite condiții dreptul și cuantumul pensiei.**

### Ședere temporară

În cazul unei ședere temporare, pensia germană se plătește în continuare fără modificări.

O ședere temporară reprezintă o ședere care este limitată în timp, reședința din Germania fiind păstrată.

#### Exemple:

Pensionara Christel P. își vizitează nepoata în Chișinău. Durata temporară a șederii nu are niciun efect asupra pensiei germane.

Orfanul Paul R. studiază în Germania. El dorește să își petreacă următorul semestru în străinătate. Paul R. își primește pensia de orfan și în străinătate în cuantum complet.

### Restricționări la plata pensiei în străinătate

Indiferent de cetățenie, în cazul unei ședere de durată în străinătate există restricționări pentru plata pensiei dacă pentru pensia dvs.

- s-au calculat perioadele conform așa numitei legi a pensiilor din străinătate pentru de exemplu exilații și emigranții din zonele est-europene și/sau
- pentru stagiile de contribuție din perioade Reich-ului care sunt contribuții până la al doilea război mondial din zonele germane cum ar fi de exemplu Silezia sau Prusia de Est.

În acest caz pensia poate fi redusă sau dacă este cazul nu se mai plătește.

În plus pot apărea restricții dacă aveți o pensie de invaliditate completă datorită pieței germane de forță de muncă cu jumătate de normă fracțiune închisă. Acest aspect poate fi complet eliminat în anumite condiții dacă vă mutați domiciliul în străinătate.

#### Sfatul nostru:

Pentru a vă asigura că pensia dvs. nu este redusă sau că nu este tăiată, atunci când vă mutați în străinătate, vă recomandăm să vă informați de la instituția dvs. de asigurare de pensie cu privire la posibilele restricționări. Casa dvs. de pensii vă va lămuri în prealabil cum puteți rămâne asigurat în continuare.

### Cum îmi primesc pensia?

Pensia germană se plătește în general la finalul lunii într-un cont desemnat de dvs. Dacă aveți un cont în străinătate, la transfer se pot percepe comisioane bancare din pensie. Eventualele fluctuații ale cursului de schimb nu pot fi restituite.

Casa de asigurării de pensii germană are obligația de a verifica în cazul plăților în străinătate la intervale regulate dacă se îndeplinesc condițiile pentru continuarea plății pensiei. De aceea în fiecare an veți primi o solicitare de a transmite și de a confirma toate datele necesare (așa-numitul certificat de viață). Vă rugăm să ne transmiteți certificatul de viață cât mai rapid posibil semnat și confirmat. În acest fel vă asigurați că pensia dvs. poate fi plătită fără amânare.

## Sistemul de pensii din Moldova - vedere de ansamblu

**În Republica Moldova cel mai important sistem de asigurare de pensii este asigurarea socială de stat. A fost introdusă de la 1 ianuarie 1999.**

Acest sistem se finanțează o ca și asigurarea de pensie din Germania - proces de redistribuție. Acest lucru înseamnă că contribuțiile plătite nu sunt economisite, ci sunt plătite direct la generația actuală de pensionari.

Angajații plătesc întotdeauna 6 procente din venitul brut ca și contribuții pentru asigurarea de pensie. Procentul de contribuție al angajatorului este în funcție de domeniul de activitate. Se ridică la

- în general 23 de procente din venitul brut,
- în cazul unei ocupații în agricultură la 16 procente din venitul brut - în plus statul suportă 6 procente - și
- pentru angajații cu condiții de muncă speciale (aviația civilă) la 33 procente din venitul brut.

Persoanele fizice independente, stabilite în străinătate și asigurații voluntari plătesc contribuții fixe.

### **Vă rugăm să rețineți:**

**Toate valorile menționate în acest capitol sunt versiunea 2019. Se pot modifica în anii următori.**

Instituția de asigurare socială de stat din Republica Moldova este Casa Națională de Asigurări Sociale.

*Adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale o găsiți la pagina 55.*

Asigurarea socială de stat din Republica Moldova oferă diferite tipuri de pensii.

### **Pensie de dizabilități**

Dacă capacitatea de muncă este diminuată în totalitate sau parțial (ceea ce înseamnă minim 25 de procente) pe caz de boală, în urma unui accident sau a unei boli profesionale, se poate primi o pensie de dizabilități.

Dacă capacitatea de muncă este redusă, fără a fi cauzată de un accident de muncă sau o boală profesională, trebuie să se îndeplinească un stagiul minim de cotizării pentru dreptul la pensie. Acesta depinde de vârstă: Până la vârsta de 23 de ani trebuie să fi cotizat minim doi ani. Până la vârsta de 29 de ani sunt necesari patru ani, până la 33 de ani sunt necesari șapte ani, până la 37 de ani sunt zece ani, până la 41 de ani sunt 13 ani și până la peste 41 de ani sunt 15 ani de stagii de cotizare.

*Dacă capacitatea de muncă este redusă în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, stagiul de cotizare realizat nu este necesar.*

### **Sfatul nostru:**

În acest caz se pot lua în considerare și perioadele din Germania. Puteți citi mai multe de la pagina 5.



Reducerea capacității de muncă duce la încadrarea în una din cele trei categorii (categoria I, II sau III). În cazul în care primiți o pensie de dizabilități categoria III, puteți exercita și o activitate profesională pe lângă pensie.

În cazul pensiilor de dizabilități se aplică o sumă minimă - ca și în cazul pensiilor de vârstă din Republica Moldova: Pensia de dizabilități din categoria I este de minim 75 procente, cea din categoria II de minim 70 de procente și cea din categoria III de minim 50 de procente din venitul minim stabilit de 1 025 Lei.

Puteți primi pensia de dizabilități până când ați împlinit vârsta pentru pensia pentru limita de vârstă.

### **Pensia pentru limita de vârstă**

Dreptul la pensia pentru limita de vârstă apare atunci când se atinge limita de vârstă și se îndeplinește stagiul de cotizății.

Limita de vârstă era la 1 iulie 2018 pentru bărbați 62 de ani și opt luni și pentru femei 58 de ani. Crește anual pentru bărbați cu patru luni și pentru femei cu șase luni, până se atinge pentru bărbați începând cu 1 iulie 2019 și pentru femei începând cu 1 iulie 2028 o limită de vârstă unitară de 63 de ani.

Stagiul de contribuții pentru o pensie completă este de 34 de ani; este valabil pentru bărbați începând cu 1 iulie 2018. Pentru femei numărul de stagii de contribuție crește anual până la 1 iulie cu șase luni, de la 31 de ani (versiunea 1 iulie 2018) la 34 de ani de la 1 iulie 2024.

*În acest caz se pot lua în considerare și perioadele din Germania. Puteți citi mai multe de la pagina 5.*

Minimul perioadelor de contribuții prestate este de 15 ani. Astfel se poate obține doar o pensie parțială.

Pentru femeile care au născut cinci sau mai mulți copii și i-au crescut până la vârsta de 8 ani se reduce limita de vârstă de pensionare cu trei ani. De asemenea, și acestea trebuie să fi realizat numărul de stagii de contribuție.

Pentru bărbații și femeile care au prestat timp de minim zece ani activități grele, care pun în pericol sănătatea, limita de vârstă de pensionare se reduce la cinci ani. Pentru fiecare an până la maxim 20 de ani limita de vârstă de pensionare se reduce cu șase luni. Pentru 20 de ani de activitatea grea, care pune în pericol sănătatea, limita de vârstă de pensionare se reduce cu alți zece ani.

Pe lângă contribuția la pensia la împlinirea vârstei normale de pensionare puteți să vă suplimentați venitul în mod nelimitat.

Pensia lunară completă pentru limita de vârstă este de minim 1 025 lei.

Pensia parțială se calculează din raportul anilor de contribuție prestați (minim 15 ani) și stagiul complet de contribuții.

## **Pensia de urmaș**

Aveți dreptul la pensia de urmaș dacă persoana decedată

- a fost pensionar sau a îndeplinit condițiile pentru obținerea pensiei,
- a decedat în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale sau
- a decedat în urma unei boli și a îndeplinit stagiile necesare de contribuții pentru pensia de dizabilități.

*Și în acest caz se pot lua în considerare și perioadele din Germania. Puteți afla mai multe informații de la pagina 5.*

Dreptul la o pensie de urmaș poate fi solicitat de către:

- partenerul supraviețuitor, dacă în momentul decesului persoanei asigurate sau în cinci ani a atins vârsta de pensionare sau a fost încadrat în gradul de invaliditate I sau II, a fost căsătorit cel puțin 15 ani cu persoana decedată și nu s-a recăsătorit,
- partenerul supraviețuitor sau tutorele (îngrijitorul), care îngrijește copiii persoanei decedate și care nu este angajat sau care este în concediu de creștere a unui copil în vârstă de până la trei ani,
- copii cu vârsta de până la 18 ani,
- copii mai mare până la împlinirea vârstei de 23 de ani, dacă se află în procesul de formare profesională până la finalizarea acestora.

Pensiile de urmaș sunt calculate ca parte procentuală din beneficiul persoanei decedate.

Pentru fiecare urmaș se calculează 50 de procente indiferent de numărul urmașilor. Orfanii care și-au pierdut ambii părinți au dreptul la pensia de urmaș pentru ambii părinți decedați.

## Cererea de pensie și începerea pensiei

**Pensiile din Germania și din Republica Moldova sunt acordate numai la cerere.**

Ziua solicitării cererii joacă un rol important în cadrul verificării dacă condițiile pentru pensia solicitată sunt îndeplinite.

Pensiile germane încep de regulă cu prima lună calendaristică de când se îndeplinesc condițiile.

### **Exemplu:**

Bernd W. împlinește pe 29 martie 2020 vârsta de 65 de ani și opt luni. În acest moment se îndeplinesc toate condițiile pentru limita de vârstă de pensionare. Pensia lui va începe pe 1 aprilie 2020.

Dacă depuneți cererea de pensie după patru luni calendaristice de la îndeplinirea obligației (de exemplu după atingerea vârstei), pensia începe cu prima lună a cererii.

Există excepții în cazul pensiilor de dizabilități și a pensiilor de urmași: Pensia de invaliditate pe perioadă determinată se plătește începând cu a șaptea lună calendaristică după apariția invalidității. Dacă faceți o cerere după expirarea acestei perioade, pensia se va plăti începând cu prima lună a cererii. Pensia de urmaș se va plăti retroactiv pentru până la doisprezece luni calendaristice începând cu luna cererii.

### **Vă rugăm să rețineți:**

**Momentul începerii pensiei și termenele care trebuie respectate la realizarea cererii vă pot fi comunicate din punct de vedere juridic de către instituția de asigurare socială din Moldova. Vă rugăm să vă informați la timp.**

### **Unde îmi depun cererea de pensie?**

Dacă locuiți în Republica Moldova puteți depune cererea la Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS). Dacă locuiți în Germania, puteți solicita pensia la instituția responsabilă a asigurării germane de pensii.

*Toate adresele le găsiți în capitolul "Persoana dvs. de contact" de la pagina 53.*

Dacă aveți un sediu în afara Germania sau în Republica Moldova puteți face o cerere la instituția germană de asigurare sau CNAS. Pensia germană o puteți solicita de regulă de la reprezentanțele diplomatice ale Republicii Federale Germania.

Cererea dumneavoastră pentru o pensie germană este valabilă conform acordului la fel ca și cererea pentru o pensie moldovenească și invers. Cererea de pensie de la instituția de asigurare moldovenească este tratată ca și cum ați fi făcut o cerere în aceeași zi la instituția de asigurare germană pentru pensia germană. În Germania nu mai trebuie să faceți o cerere pentru pensie. Condiția este de a furniza toate datele necesare.

### **Vă rugăm să rețineți:**

**Aplicați pentru o pensie germană, introduceți duratele de asigurare pe care le-ați realizat în Republica Moldova. În cazul unei pensii moldovenești trebuie să dovedeți că ați fost asigurat în Germania. Doar în acest fel instituțiile de asigurare moldovenești și germane se pot informa reciproc cu privire la cererea de pensie și se vor asigura că drepturile de pensie moldovenești și cele germane pot fi verificate.**

Dacă nu doriți ca cererea dvs. de pensie germană să fie considerată cerere moldovenească și invers, puteți explica acest lucru instituției de asigurare care vă preia cererea. Acest lucru este posibil doar în cazul pensiei de limită de vârstă.

**Vă rugăm să rețineți:**

**Datorită diferitelor reglementări naționale pensia moldovenească poate începe mai devreme decât pensia germană. Pentru a evita orice dezavantaje cauzate de o cerere întârziată, contactați instituția de asigurare moldovenească pentru a vă clarifica pretențiile dumneavoastră și pentru a solicita pensia la timp.**

## **Verificați pretențiile dumneavoastră!**

**O cerere inițială conform acordului poate fi făcută cel mai devreme pe perioada înainte de intrarea în vigoare a acordului începând cu martie 2019.**

În cazul în care până în prezent nu s-a plătit nicio pensie, deoarece nu s-au îndeplinit condițiile de eligibilitate (de exemplu stagiile de cotizare), poate apărea un drept la pensie din calcularea stagiilor de contribuție germane și moldovenești. În plus, începând cu martie 2019 se pot lua în considerare și perioadele de contribuție într-un stat care aplică dreptul Uniunii Europene.

### **Sfatul nostru:**

Pentru a stabili dacă există avantaje pentru dvs. luați legătura cu instituția de asigurare responsabilă și solicitați o verificare. Adresele le găsiți de la pagina 53.

Pentru cererile de verificare este valabil un termen extins pentru cerere de doisprezece luni; pensia poate începe și retroactiv după intrarea în vigoare a acordului dacă cererea a fost făcută până la data de 2. martie 2020.

Și pensiile care au fost deja plătite pot fi verificate la cerere. Luând în considerare contribuțiile (perioadele) din tr-un alt stat partener se poate calcula o pensie mai mare. Vă rugăm să solicitați consiliere.

## **Asigurările obligatorii de sănătate și de îngrijire ca pensionar**

**Acordul nu include sisteme de asigurare de sănătate și îngrijire. În principiu se aplică legea asigurării de sănătate din țara în care locuiți.**

După solicitarea unei pensii germane, casa dvs. de asigurări verifică dacă sunteți asigurat de sănătate conform dreptului german și dacă trebuie să plătiți contribuții obligatorii pentru asigurarea germană de sănătate. Dacă sunteți asigurat și locuiți în Germania, aveți obligația de a contribui la asigurarea socială de îngrijire. Din pensia dvs. se vor deduce contribuțiile pentru asigurarea de sănătate și de îngrijire germană și vor fi plătite împreună cu procentul de la instituția de asigurare de pensie către casa de asigurări.

### **Sfatul nostru:**

Dacă sunteți asigurat la o companie de asigurări de sănătate privată sau voluntar la casa de stat de asigurări de sănătate, asiguratorul vă plătește în anumite condiții o subvenție pentru contribuția dvs. la asigurarea de sănătate.

*Mai multe informații le aflați din broșura noastră "Pensionarii și asigurarea de sănătate".*

Dacă locuiți în Republica Moldova nu beneficiați de protecția asigurării de sănătate și de îngrijire germană. Același lucru este valabil și dacă aveți o pensie exclusiv în Republica Moldova.

În anumite condiții puteți primi o compensație pentru contribuțiile dumneavoastră la asigurarea de sănătate dacă sunteți asigurat ca membru voluntar la o casă de asigurări germană sau la o companie privată de asigurări de sănătate.

Pentru o asigurare moldovenească privată sau obligatorie nu se poate plăti nicio compensație.

### **Sfatul nostru:**

Dacă intenționați să vă mutați în Republica Moldova, informați-vă la timp de la casa germană de asigurări cu privire la consecințe.

Dacă sunteți pensionar în Moldova la casa de asigurări de acolo, consultați Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS). Adresa o găsiți la pagina 55.

## Persoana dvs. de contact

**Pentru întrebări referitoare la acordul germano-moldovenesc și pentru cereri există mai multe instituții responsabile în Germania. În Republica Moldova vă puteți adresa Casei Naționale de Asigurări de Sănătate.**

În Germania este responsabil asiguratorul la care ați plătit contribuțiile.

Ați plătit ultima oară contribuțiile la un asigurator regional de la Casa de asigurări de pensie germană (fosta instituție de asigurare a landului), vă rugăm să contactați

Deutsche Rentenversicherung Nordbayern

95440 Bayreuth

Telefon 0921 607-0

Fax 0921 607-2398

Email [info@drv-nordbayern.de](mailto:info@drv-nordbayern.de)

internet [www.deutsche-rentenversicherung-nordbayern.de](http://www.deutsche-rentenversicherung-nordbayern.de)

*Prefixul pentru Germania este 0049.*

Ați plătit ultima contribuție la Asociația Germană de Asigurări de Pensie (fosta instituție de asigurare federală pentru angajați), persoana de contact va fi de la

Deutsche Rentenversicherung Bund

10407 Berlin

Telefon 030 865-0

Fax 030 865-27240

Email [meinefrage@drv-bund.de](mailto:meinefrage@drv-bund.de)

internet [www.deutsche-rentenversicherung-bund.de](http://www.deutsche-rentenversicherung-bund.de)

Dacă la un anumit moment ați plătit cel puțin o contribuție la casa de asigurare germană Knappschaft-Bahn-See (fosta Casă Federală de Asigurări pentru Minerii, Casa de Asigurări a Căilor Ferate și Fondul de Asigurare a Marinarilor) vă rugăm să vă adresați la

Deutsche Rentenversicherung Knappschaft-Bahn-See

44781 Bochum

Telefon 0234 304-0

Fax 0234 304-66050

Email [rentenversicherung@kbs.de](mailto:rentenversicherung@kbs.de)

internet [www.kbs.de](http://www.kbs.de)

Dacă ați plătit contribuții la Casa de Asigurări sociale pentru agricultură, silvicultură și horticultură (fosta casă de asigurări agricolă), persoana dvs. de contact este de la

Sozialversicherung für Landwirtschaft, Forsten und Gartenbau (SVLFG)

Cod poștal 10 13 40

34013 Kassel

Telefon 0561 9359-0

Fax 0561 9359-217

Email [poststelle@svlfg.de](mailto:poststelle@svlfg.de)

internet [www.svlfg.de](http://www.svlfg.de)

**Sfatul nostru:**

Dacă până în prezent nu ați plătit contribuții sau nu știți ce asigurator este responsabil în Germania, vă puteți adresa unuia din cei patru asiguratorii din Germania. Acesta vă va recomanda asiguratorul responsabil pentru dvs. și vă va transmite cererea sau solicitarea dvs. Nu veți avea niciun dezavantaj.

Dacă aveți întrebări referitoare la acordul de excepție, vă rugăm să vă adresați

Biroul German de Legătură pentru Asigurarea de Sănătate - Străinătate (DVKA)

Pennefeldsweg 12c

53177 Bonn

Telefon 0228 9530-0

Fax 0228 9530-600

Email [post@dvka.de](mailto:post@dvka.de)

internet [www.dvka.de](http://www.dvka.de)

*Informațiile referitoare la detașare și la acordul de excepții le găsiți la pagina 9.*

Partenerul de comunicare din Republica Moldova este Casa Națională de Asigurări Sociale:

Casa Națională de Asigurări Sociale

Strada Gheorghe Tudor 3

2028 CHIȘINĂU

REPUBLICA MOLDOVA

Email [info@cnas.gov.md](mailto:info@cnas.gov.md)

internet [www.cnas.md](http://www.cnas.md)

*Pagina de internet este disponibilă în limba rusă.*



## **La distanță de un pas:**

### **Asigurarea dumneavoastră de pensie**

Mai aveți întrebări? Mai aveți nevoie de informații sau doriți o consiliere individuală? Vă stăm la dispoziție: competenți, neutri, gratuit.

#### **Broșurile noastre informative**

Oferta noastră de broșuri este foarte vastă. Puteți comanda sau descărca ce vă interesează pe [www.deutsche-rentenversicherung.de](http://www.deutsche-rentenversicherung.de).

Aici vă oferim și alte oferte speciale de consiliere.

#### **Telefonic**

Vă răspundem la întrebări la serviciul nostru telefonic gratuit. Puteți comanda și material informativ și formulare sau puteți întreba despre persoanele de contact locale. Ne puteți contacta la 0800 1000 4800.

#### **Pe internet**

Aveți la dispoziție oferta noastră pe [www.deutsche-rentenversicherung.de](http://www.deutsche-rentenversicherung.de) în permanență. Vă puteți informa cu privire la diferite teme și puteți descărca sau comanda formulare și broșuri.

#### **Serviciile noastre online**

Puteți comunica cu noi pe computer, tabletă sau smartphone în siguranță. Puteți actualiza online perioadele de asigurare sau cererile. Pentru identificare folosiți funcția online de identificare cartea personală de identitate, codul personal de acces sau semnătura.

#### **Discuție personală**

Cel mai apropiat organism de informare și de consiliere în găsiți pe pagina noastră de internet sau îl puteți afla telefonic. Puteți stabili o programare sau o puteți rezerva online Pentru telefonul mobil vă ajută aplicația IRente.

#### **Consilierii și inspectorii de asigurare**

Consilierii noștri voluntari de asigurare și inspectorii voluntari sunt în apropiere pentru dumneavoastră și vă ajută de exemplu la completarea formularelor.

#### **Legătura dvs. cu noi**

0800 1000 4800 (numărul dvs. gratuit pentru Germania)

[www.deutsche-rentenversicherung.de](http://www.deutsche-rentenversicherung.de)

[info@deutsche-rentenversicherung.de](mailto:info@deutsche-rentenversicherung.de)

Consilierea multilingvistică v-o oferim în zilele internaționale de consiliere. Programul este disponibil pe internet.

#### **Partenerul nostru**

Chiar și de la birourile de asigurări din orașe și din comunități puteți completa cererea de pensionare, puteți primi formulare sau puteți transmite documentele de asigurare.

## **Asiguratorii Casei Germane de Asigurări de Pensie**

Casa Germană de Asigurări de Pensie Baden-Württemberg  
Gartenstraße 105  
76135 Karlsruhe  
Telefon 0721 825-0

Casa Germană de Asigurări de Pensie Bayern Süd  
Am Alten Viehmarkt 2  
84028 Landshut  
Telefon 0871 81-0

Casa Germană de Asigurări de Pensie Berlin-Brandenburg  
Bertha-von-Suttner-Straße 1  
15236 Frankfurt (Oder)  
Telefon 0335 551-0

Casa Germană de Asigurări de Pensie Braunschweig-Hannover  
Lange Weihe 6  
30880 Laatzen  
Telefon 0511 829-0

Casa Germană de Asigurări de Pensie Hessen  
Städelstraße 28  
60596 Frankfurt am Main  
Telefon 069 6052-0

Casa Germană de Asigurări de Pensie Mitteldeutschland  
Georg-Schumann-Straße 146  
04159 - 04277 Leipzig  
Telefon 0341 550-55

Casa Germană de Asigurări de Pensie Nord  
Ziegelstraße 150  
23556 Lübeck  
Telefon 0451 485-0

Casa Germană de Asigurări de Pensie Nordbayern  
Wittelsbacherring 11  
95444 Bayreuth  
Telefon 0921 607-0

Casa Germană de Asigurări de Pensie Oldenburg-Bremen  
Huntestraße 11  
26135 Oldenburg  
Telefon 0441 927-0

Casa Germană de Asigurări de Pensie Rheinland  
Königsallee 71  
40215 Düsseldorf  
Telefon 0211 937-0

Casa Germană de Asigurări de Pensie Rheinland-Pfalz  
Eichendorffstraße 4-6  
67346 Speyer  
Telefon 06232 17-0

Casa Germană de Asigurări de Pensie Saarland  
Martin-Luther-Straße 2-4  
66111 Saarbrücken  
Telefon 0681 3093-0

Casa Germană de Asigurări de Pensie Schwaben  
Dieselstraße 9  
86154 Augsburg  
Telefon 0821 500-0

Casa Germană de Asigurări de Pensie Westfalen  
Gartenstraße 194  
48147 Münster  
Telefon 0251 238-0

Casa Germană de Asigurări de Pensie Bund  
Ruhrstraße 2  
10709 Berlin  
Telefon 030 865-0

Casa Germană de Asigurări de Pensie Knappschaft-Bahn-See  
Pieperstraße 14-28  
44789 Bochum  
Telefon 0234 304-0

**Căsuță tehnică**

Redactat: Deutsche Rentenversicherung Bund

Departamentul

Presă și informații publice,  
comunicare

10709 Berlin, Ruhrstraße 2

Adresă poștală: 10704 Berlin

Telefon: 030 865-0, Fax: 030 865-27379

Internet: [www.deutsche-rentenversicherung.de](http://www.deutsche-rentenversicherung.de)

Email: [drv@drv-bund.de](mailto:drv@drv-bund.de)

De-Mail: [De-Mail@drv-bund.de-mail.de](mailto:De-Mail@drv-bund.de-mail.de)

Fotografii: Arhiva foto Deutsche Rentenversicherung Bund

Titlu imagine: [Anna/stock.adobe.com](https://www.adobe.com/stock/anna/), a doua copertă: [starush/stock.adobe.com](https://www.adobe.com/stock/starush/)

Imprimeria: Fa. H. Heenemann GmbH & Co. KG, Berlin

1. Ediție (3/2019), nr. 780

Această broșură este o parte a lucrării publice a  
Casei Germane de Asigurări de Pensie; se distribuie în  
mod gratuit și nu este destinată comercializării.

Codul QR este marcă înregistrată a Denso Wave  
Incorporated.

Pensia legală este și rămâne cea mai importantă piatră de temelie pentru asigurare. Partenerul competent în domeniul asigurării de pensie este Casa Germană de Asigurări de Pensie. Ea consiliază peste 54 de milioane de asigurați și aproximativ 21 de milioane de pensionari. Broșura face parte din oferta noastră vastă de consiliere. Vă informăm. Vă consiliem. Vă ajutăm. Asigurarea germană de pensie.